

PÄIVÄN PUNKTI

Valtionyhtiöt

Eduskunta kävi keskustelun valtionyhtiöiden omistaja-ohjauksesta. Teema on viime vuosina tullut liiankin tutuksi. Valtionyhtiöillä on kunnias historia. Suomi teollistettiin toisen maailmansodan jälkeen nimenomaan valtionyhtiöiden voimin.

Kemijoki, Outokumpu, Enso-Gutzeit, Valmet, Neste, Imatran Voima, Rikkihappo ja monet muut olivat keskeisessä roolissa, kun Suomi muuttui teollisuusmaaksi.

Valtionyhtiöitä toimi monilla aloilla. Valtiolla oli oma pankki, Postipankki. Kirjeitä ja lehtiä kuljetti Posti. Sama yhtiö hoiti kaukopuhelut. Kun keskusneiti vastasi ”valtio-riks”, tiesi puhuvansa valtion verkossa. Kuljetuksista vastasivat Valtion Rautatiet ja Finnair. Viinanmyyntimonopoli oli Oy Alkoholiike Ab:lla.

Paitsi viinanhimoo, valtio hillitsi myös pelaamista. Veikkaus ja Raha-automaattiyhdistys pitivät pelaamisen laillisenä. Paheista tehtiin hyveitä, kun pelien tuotto käytettiin kansanterveyden, urheilun ja taiteen edistämiseen.

Osa nimistä on tuttuja vieläkin, osa on hävinnyt. Valtio on myynyt Postipankin ja palasia monista muista yhtiöistä. Telia-Sonerassa on jäljellä vähän vanhaa Soneran osuutta ja valtion omistusosuus pörssiyhtiö Sammossa on peräisin Postipankin rippeistä.

Yksityistäminen on kaikkineen ollut kuitenkin surkea tarina. Sonera jouduttiin käytännössä lahjoittamaan ruotsalaiselle valtionyhtiölle Telialle. Yhtiö menetti rahansa

ostamalla ilmaa Saksasta miljardeilla.

Enso-Gutzeitista tuli Stora Enso, kun se yhdistyi ruotsalaisen Wallenberg-imperiumin omistaman Storan kanssa. Enso yritti vuolla kultaa puuveitsellä Amerikassa ja sai takkiinsa miljarditolkulla. Kemira Grow How myytiin pilkkahintaan Yaralle.

Päivän kysymyksiä ovat Talvivaara, Finnair ja Outokumpu. Näistä vain Finnairissa on valtiolla enemmistö.

Ilman perusteellisuutta ei voida elää. Valtiota huudetaan apuun yleensä hädän hetkellä, kuten nyt Talvivaarassa.

Viimeistään silloin valtion kannattaisi ottaa koko ala tiukempaan ohjaukseen. Valtionyhtiöt eivät ole ollenkaan huono ratkaisu perustoi-mialoilla.

Huonoa on ollut vain se, että on myyty lypsäviä lehmii. Takavuosien virheistä pitäisi nyt oppia.

» Valtionyhtiöt eivät ole ollenkaan huono ratkaisu perust-toimialoilla.«

Suoraan myyty ruoka saa maksaa enemmän

Tuoreus ja yrittäjän tukeminen saavat ostamaan suoraan viljelijältä tai pieneltä ruoka-yritykseltä.

Joka toinen ruokaa suoraan pienyrittäjältä ostanut on valmis maksamaan siitä hieman enemmän kuin marketissa, Maaseudun Tulevaisuuden teettämä kysely kertoo.

Samaa mieltä on joka neljäs niistä, jotka eivät ole ostaneet suoraan, ainakaan vielä.

Joka toinen ostanut suoraan

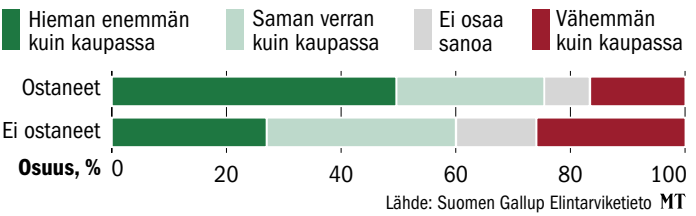
Vuoden sisällä joka seitsemäs suomalainen on ostanut ruokaa suoraan maatilalta. Kun mukaan otetaan torit, tienvarsimyynti ja kaikki muutkin tavat, suoraan viljelijältä tai muulta pienyrittäjältä on ostanut joka toinen.

Vain joka seitsemäs sulkee kokonaan pois suoran ostamisen mahdollisuuden.

Suoramyynnillä on asiakkaita kaikissa ryhmissä. Hieman muita useammin suoraan ostava on nainen, yli 55-vuotias, taajaman asukas, yrittäjä tai ylempi toimihenkilö. Kuntavaaleissa hän äänesti todennäköisimmin ruotsalaisia, vihreitä, kokoomusta, kristillisiä tai vasemmistolii-ttoa.

Yleisintä suoraan ostaminen on kesällä, ja useimmin ostetaan kesäisiä tuoretuotteita kuten vihanneksia, marjoja ja perunaa. Niitä ja leipomotuotteita on kutakin erikseen ostanut joka toinen suoramyynnin asiakas. Lihan, kalan, munien ja hunajan ostajia on joka kolmas.

Suoramyynnissä ruoka saa maksaa

Tilojen suoramyyntituotteita ostetaan useimmin torilta.

Yli 80 prosenttia suoraan ostaneista aikoo tehdä niin ensi vuonnakin. Suoraan ostaminen näyttää luopujista huolimatta lisääntyvän, koska tulossa on uusia ostajia ja 10–20 prosenttia vanhoista asiakkaista aikoo lisätä ostojaan.

Tuoreus ja pienuus tärkeitä ostajille

Yleisin syy ruuan ostamiseen suoraan yrittäjältä on tuoreus.

Toiseksi tärkein laatutekijä on maku.

Suoraan ostaminen on myös mielipiteen ilmaus. Joka toinen ostaja haluaa tukea pienyrittäjää ison kauppaketjun marketin sijasta.

Maakunnan viljelijöiden tukeminen kannustaa suoriin ostoihin muita useammin nuoria, opiskelijoita sekä kaupunkilaisia muualla kuin pääkaupunkiseudulla.

Kuntavaaleissa vihreitä äänestäneet mainitsivat tuottajan tukemisen syyksi muita useammin ja SDP:tä äänestäneet harvemmin. Sama pätee markettien välttämiseen.

Suoraan ostamista jarruttaa eniten matka ja muu vaivalloisuus. Niistä, jotka eivät ole ostaneet ruokaa suoraan, joka neljäs kertoo syyksi tiedon puutteen.

Hinta jakaa mielipiteitä

Hinnan mainitsee suorien ostojen jarruksi joka neljäs niin suoraan ostaneista kuin muistakin. Joka toinen suoramyynnin asiakas on kuitenkin sitä mieltä, että suoramyynnissä ruoka saa maksaa hieman enemmän kuin marketissa. Mahdollisista tulevista asiakkaista sitä mieltä on joka neljäs. Useimmin hintalisää vastustavat perussuomalaisia äänestäneet.

Matka ja hinta vähentävät erityisesti nuorten mahdollisuuksia ruuan suoraan ostamiseen.

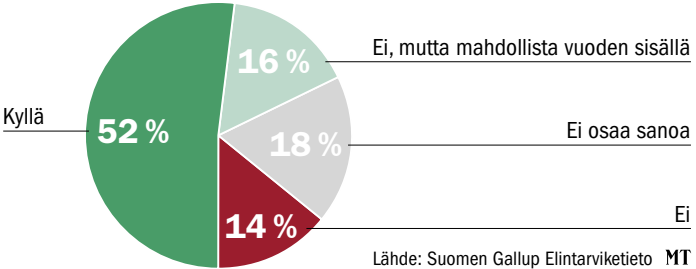
Kyselyyn vastasi 2 523

Kyselyn toteutti Gallup Elintarviketieto marraskuun puolivälissä, toissa viikonlopusta tämän viikon alkuun. Kyselyyn vastaajia oli 2 523.

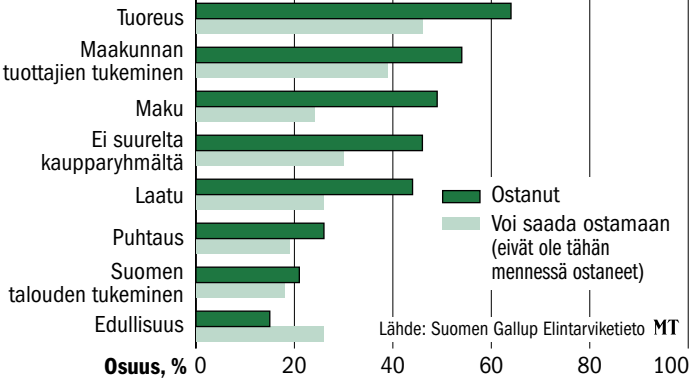
Otos ja tulosten painotus on tehty vastaamaan Manner-Suomen asukkaita.

HEIKKI VUORELA

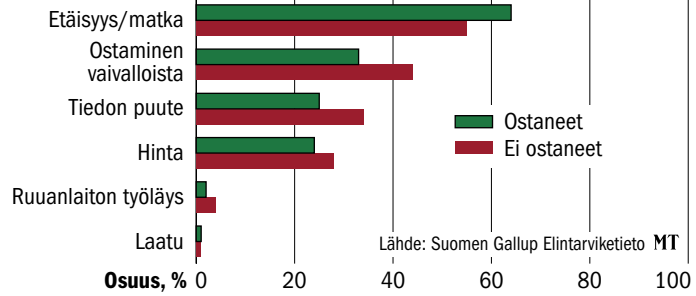
Ostanut ruokaa suoraan viljelijältä tai pienyrittäjältä

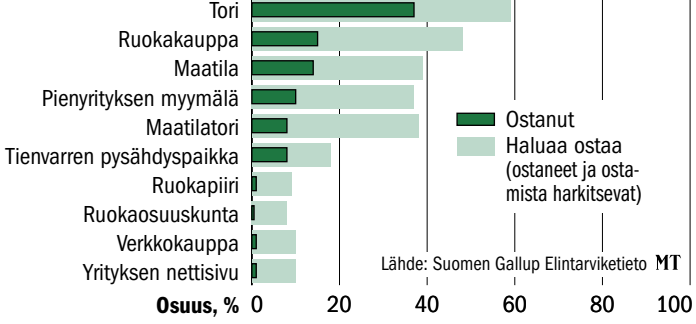
Syyt suoraan ostamiseen

Suoraan ostamista estää tai vähentää

Ruuan suoraan ostamisen paikat

Sukupolvenvaihhdoksen tekemisen aika on nyt!

Luopumistuen ehdot muuttuvat. Tänä vuonna luopumistuen alaikäraja on 56 vuotta, kun maatila luovutetaan luopujan lähisukulaiselle. Vuonna 2014 ikäraja nousee 59 vuoteen.

Vuosina 1958 ja 1959 syntyneiden luopujien pitää siis jättää luopumistukihakemus tänä vuonna. Vuonna 1957 ja aiemmin syntyneet voivat luopua tilastaan jatkajan hyväksi vielä ensi vuonna. Kysy lisää asiantuntijoiltamme!

Seuraavat maa- ja metsätalouteen perehtyneet maatilarahoitusasiantuntijamme ovat käytettävissäsi maa- ja metsätalouden talouden hallintaan liittyvissä asioissa, kuten

- Sukupolvenvaihdoksissa
- Investoinneissa
- Yhtiöittämisissä
- Pitkäaikaisen varallisuuden kerryttämisessä
- Sijoittamisessa
- Muissa perheesi ja tilasi talouteen liittyvissä asioissa

Tulemme tarvittaessa käymään tilallasi. Olemme lähellä sinua - puhelinsoiton päässä.

Veli-Matti Jalli
puh. 040-648 4088
Varsinais-Suomi,
Satakunta

Kalle Kaihua
puh. 040-643 3996
Lappi

Elisa Kojo
puh. 040-823 1750
Varsinais-Suomi,
Etelä-Pirkanmaa,
Kanta-Häme,
Uusimaa

Tarmo Koskela
puh. 050-411 4306
Päijät-Häme,
Itäinen Uusimaa

Tiina Liimatainen
puh. 040-659 2163
Keski-Suomi

Markku Ollila
puh. 040-589 3659
Kainuu-Koillismaa,
Pohjois-Pohjanmaa

Teuvo Partanen
puh. 040-643 2230
Pohjois-Savo,
Pohjois-Karjala

Risto Posio
puh. 040-504 0316
Etelä-Pohjanmaa,
Keski-Pohjanmaa

Raimo Toikka
puh. 040-709 8989
Pohjois-Savo,
Etelä-Savo,
Kaakkois-Suomi

Jukka Uotila
puh. 040-168 9559
Pirkanmaa,
Satakunta

LÄHITAPIOLA
Vakuutukset, pankki ja sijoittaminen

Puheluhinnat: www.lahitapiola.fi. Palveluntarjoajat: LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, LähiTapiolan alueyhtiöt, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö, LähiTapiola Pankki Oyj, LähiTapiola Varainhoito Oyj